

26/5

Ny blamage av ABF

Arbetarnas bildningsförbund (ABF) har än en gång genom en artikel av rektor Hirdman i förbundets tidning återkommit till den kritik, den enligt förbundets egen mening befogade kritik, som Dagens Nyheter riktat mot en av organisationens föreläsare. Artikelns rubrik är "Övervakning och angiveri", och Dagens Nyheter's metoder jämförs med den totalitära statens. Det är friskt marscherat. Vad har Dagens Nyheter gjort? Tidningen har refererat och kritiserat vissa offentliga föreläsningar. Den har utövat den rätt till debatt som är väsentlig för demokratin. Men detta passar icke ABF. Organisationen vill uppenbar-

ligen verka ostörd, halvt i hemlighet. Förstår verkligen inte hr Hirdman att just denna tendens att ställa en statsunderstödd organisation utanför kritik och diskussion påminner om den totalitära staten? Skall hädanefter ABF:s föreläsningar mörkläggas genom förbud för referat? Detta krav, redan framfört i ett uttalande av den angräpnade föreläsaren, är helt i linje med ABF:s reaktion mot vad som förekommit.

Nu kan hr Hirdman naturligtvis inte direkt framställa detta krav. Han vill, förklaras det, "inte förmena DN eller någon annan att både avlyssna, stenografera och till skolöverstyrelsen anmäla föreläsare". Så generöst! Men både artikelns rubrik och andra formuleringar visar att denna välvilja inte är allvarligt menad. "Vad vi framför allt kritiserar är den inställning som vid samtal med vissa redaktionsmedlemmar kommit till uttryck, nämligen att de ämnar framföra med övervakningen så länge ABF håller sig med sådana underhålliga föreläsare", heter det bland annat. Alltså, vad man "framför allt" vänder sig mot är att tidningen säger sig eventuellt i framtiden komma att tillämpa samma förfarande som den redan använt — och som hr Hirdman godkänner. Detta huvudlösa resonemang visar bäst att irritationen gäller själva möjligheten av offentlig kritik.

Hr Hirdman söker vidare genom en rad anmärkningar vid sidan av principfrågan dölja sitt ärende. Han förnekar att ABF bedriver kommunistisk eller halv kommunistisk propaganda. Dagens Nyheter har redan i ett fall med stenogram bevisat saken. Vill hr Hirdman, för att nämna andra exempel, bestrida att kommunister såsom E. Karlsson och Hermansson bedriver kommunistisk propaganda då de talar om Ryssland och det kommunistiska manifestet? Hr Hirdman påstår, i motsats till Dagens Nyheter, att exempelvis hrr Georg Branting och Hj. Mehr har "vetenskaplig kompetens" att tala om det kommunistiska manifestet. Det är avslöjande; hr Hirdmans mening — bekräftad av hela raden av kursplaner — är uppenbarligen att "vetenskaplig" kompetens att tala om socialism tillkommer socialister, hur de än må vara beskaffade, men inga andra. Hr Hirdman sänker sig rent av till att förneka att den särskilt angräpnade föreläsaren skulle, såsom Dagens Nyheter uppgivit, höra till "de mest anlitade"; han har hållit 24 föreläsningar av 4.000 och tycks stå som nr 33 i ordningen bland flera hundra!

Att rektor Hirdman presterat något så svagt som detta inlägg kan synas svårt att förstå. Dess kärna förblir dock att en tidning som framfört en av ABF såsom berättigad erkänd kritik beskylls för "övervakning och angiveri". Förklaringen måste väsentligen ligga däri att ABF är ett typiskt exempel på de intima förbindelserna mellan socialdemokrati och kommunism. I organisationens representantskap liksom i Stockholmsavdelningens styrelse sitter kommunister, och det kommunistiska partiet ingår i själva förbundet. ABF, som påstås skola bedriva "partipolitiskt obunden bildningsverksamhet på demokratisk grund", finner det tydligen nödvändigt med ett dubbelspel: man tar i princip avstånd från kommunistisk propaganda, men bygger fortfarande rörelsen på samverkan med det kommunistiska partiet och hetsar mot dem som påtalar de kommunistiska tendenserna i verksamheten. Det är en ovärdig och förljugen inställning, men det är tyvärr inte bara för ABF som den är karaktäristisk.